

Gladsaxe Byarkivs lokalhistoriske Årsberetning

2017

Den nye indretning giver masser af lys og gulvplads. Der er også kommet nye termostater. Her på billedet er en termostat ved at blive justeret.

Ombygning og nyindretning

Arkivet fik nye lofter i september/oktober. Forinden var indkøbt nye møbler i stil med bibliotekets. Samtidig har vi hjulpet lyset ind i arkivet ved at fjerne en reolsektion. Det har vi gjort ved at flytte nogle store arkivgrupper, som ikke bliver brugt så meget af borgerne, over på rådhuset.

Arkivalierne kan naturligvis stadig ses, blot skal man nu bestille dem frem på forhånd i Gladsaxebasen. Alle andre lokalhistoriske arkivalier står fortsat på åbne hylder og er frit tilgængelige.

Statisk set

Med håndværkere på etagen og helt lukket i 1½ måned var det noget overraskende ved årets udgang at opdage, at arkivet faktisk samlet set havde ti besøgende mere i 2017 end i 2016, nemlig 381. Dertil kom 94 medlemmer

af Gladsaxe Lokalhistoriske Forening, som hentede deres årbøger i januar (årbog 2017) og december (årbog 2018).

Der er dog ingen tvivl om, at den nye indretning af arkivet har positiv effekt på besøgstallet. Rummet bliver nu brugt af både bibliotekets lånere og vores egne kunder.

Og vi får flere besøgende, som bare har lyst til at gå rundt og se på malerier, bladde lidt i en gammel avis og måske ser arkivet for allerførste gang. Hvis én først 'tør' gå ind, trækker de flere med sig. Den effekt har vi oplevet i årets anden halvdel.

Antallet af henvendelser på mail stiger fortsat. Fra cirka 150 henvendelser i 2016 til 196 i 2017. Vi deler mails i tre kategorier. Henvendelser fra Lokalhistorisk Forening, henvendelser om billeder og generelle forespørgsler. I år har der ikke været særlig aktivitet i Lokalhistorisk Forening, så kun de 8 ud af 196 henvendelser er fra foreningens bestyrelse, resten af 2017s mange mails er kommet direkte fra borgerne.

Arkivet modtog 10 nye afleveringer i 2017. Her i blandt Søborg Husmoderforening, Gladsaxe Syd Rotary, Gladsaxe Tekniske Skole og Vibenshusbeboernes Beboerforening.

Visda og Gladsaxebilleder

Gladsaxe Byarkiv har underskrevet aftalen omkring offentlig visning af billeder, som er blevet til i et samarbejde mellem arkiver, museer og det, der nu hedder Visda, men før hed Copy-Dan billeder. Aftalen har den positive effekt, at vi nu må vise nyere billeder, selvom vi ikke har en aftale med fotografen. Det betyder i praksis, at vi nu kan lade billeder fra Bagsværd-Søborg Bladets fotoarkiv gå ud i offentligheden, ligesom vi kan begynde at skanne og lægge billederne fra Gladsaxe Bladet ind.

Vi fik en stor aflevering af billeder fra bladet i juni, og da vi samtidig har fået en ny skanner med arkføder, som gør skanningen til en leg, er vi så småt begyndt at lægge de mange tusind nye billeder ind i Gladsaxebilleder.

Aviserne står lidt spredt i lokalet pt. Det skal laves om i 2018, sådan at aviserne kommer tættere på fotokopimaskinen.

Billederne er omfattet af ophavsretsloven og vi har KUN visningsretten til billederne. For dig, der bruger Gladsaxebilleder, betyder det, at billedet har vandmærke henover og ikke kan downloades. Arkivet betaler en afgift til Visda som pt er 12 øre for hvert billede, vi har lagt ind i Gladsaxebilleder, det vil sige vi betaler også for de billeder, som ikke har vandmærker over.

På et tidspunkt bliver visningsaftalen udvidet med en aftale omkring brug af billederne, men den aftale er ikke forhandlet færdig på nuværende tidspunkt. Gladsaxebilleder rummer i skrivende stund godt 23.700 offentlig tilgængelige billeder.

Aviser

I Danmark er der pligtaflevering på alt trykt materiale. Også på aviser. Aviser blev før i tiden afleveret i to eksemplarer. Ét til Statsbiblioteket i Århus og ét til Det Kongelige Bibliotek. Men nu er alle aviser, også de lokale, blevet skannet og gjort OCR-søgbare af Det Kongelige Bibliotek.

En OCR-skanner kan lave ordgenkendelse, så i en OCR-skannet avisårgang kan man for eksempel søge på Bakkegården og få alt om emnet på én gang. Det er bare ikke helt så smart i virkeligheden, fordi aviserne er omgærdet af heftige ophavsrettigheder, så det er stadig nødvendigt at bruge de gamle aviser i enten papir eller på mikrofilm.

Men summa summarum, Det Kongelige Bibliotek besluttede sig for, at ét papireksemplar var nok for eftertiden og forærede det andet eksemplar væk til lokale museer, biblioteker og ikke mindst arkiver. Gladsaxe Byarkiv fik suppleret med de tidligste årgange af diverse

lokalaviser, såsom Søborg Tidende, Gladsaxe-Herløv Sognetidende, Gladsaxe-Buddinge Ugeblad og Bagsværd Avis.

Vi fik også suppleret Folkebladet for Gladsaxe Kommune, hvor årgang 1961 af uransagelige årsager manglede. Og som noget helt nyt modtog vi Søndagsavisen for Region 6, der omfattede Gladsaxe Kommune og hvis hovedkontor mange kan huske, fordi det lå på Gladsaxe Møllevvej lige ved Trafikpladsen. Vi har nu alle de lokale aviser i papir til at bladre i fra 1907 til i dag. Aviserne står fremme på hylderne på Lokalhistorisk Afdeling og kan ses i åbningstiden.

Folketællingsdatabase

I 2017 blev et længe næret ønske fra både borgerne og os selv sat i værk. Vi har fået digitaliseret 2/3 af arkivets lokale folketællinger, der gik forud for folkeregisterkortene.

Folketællingerne startede i 1914 og blev gennemført årligt til og med 1923. I alt 43 bind med folketællinger har vi. De sidste 14 bliver digitaliseret i løbet af 2018. Den nye database offentliggøres i 2018, men det bliver et langstrakt projekt, præcis som med vejviserne. For det er en ambitiøs base.

Vi ønsker en base, hvor det er muligt ikke blot at bladre hovedløst fra en ende af i de meget omfangsrige og i digital form nærmest uoverskuelige protokoller. Vi sidder manuelt og gør hver enkelt tælling søgbar på så mange parametre som praktisk muligt. Vi har lavet kategorier til vejnavne og husnumre, husnavne og personer på hver eneste adresse i kommunen.

Folketællingerne inden de skannes. Ved skanningen bliver ryggen skåret af, så tællingerne kan skannes pæneste og tydeligst muligt. Ved hjemkomsten bliver de lagt i specielle arkivæsker, der passer til de meget store formater og derefter lagt over i Rådhusets arkiv. Måden at søge i protokollerne er herefter rent digital.

Bagsværd Skole anno 2017 var en fornøjelse at fotografere. Der er kælet for detaljerne overalt på kommunens nyeste skole.

I 2017 blev 2½ protokol færdigregistreret på den måde, og hvis man har et navn eller matrikel i Bagsværd samt visse dele af Søborg, kan basen allerede nu benyttes med held.

Der er bladrefunktion i den nye database, så hver enkelt tælling, der typisk rummer fire sider, kan gennembladres på samme måde, som vi er vant til at bladre i Gladsaxes Vejvisere på nettet.

Andet

Eva var i februar med Gladsaxe Lokalhistoriske Forening på rundvisning på Bagsværd Skole. I maj var Eva ude og holde foredrag i Toftegårdens Grundejerforening, og i juli lavede hun

et oplæg til foredrag i Søborgmagle Grundejerforening, som Svend Breum var så sød at overtage på grund af sygdom. I september deltog alle arkivets tre ansatte i Danske Arkivdage i Odense, hvor vi hørte om fremtidens arkiver, og i oktober deltog Eva i Arkivforeningens arrangement på Christiansborg, hvor vi så Folketingets bibliotek og arkiv.

Arkivet er trådt ud af samarbejdet omkring Slægtsforskergruppen. Gruppen kan stadig rekvirere arkivets bistand, hvis de har behov, men arkivet deltager ikke længere en formiddag om måneden.

Eva Molin leverede en artikel om biografreklamer anno 1957 til Lokalhistorisk Forenings årbog, som hed årbog 2018.

Gladsaxe Kommune
Gladsaxe Byarkiv
Lokalarkivar Eva Molin
Lokalhistorisk Afdeling
Søborg Hovedgade 220
2860 Søborg

gladsaxe.dk
Telefon: 39 57 61 01
Mail: csfemo@gladsaxe.dk